

Opis dzieła

W części teoretycznej mojej pracy skupiłam się na charakterystyce relacji artysty i świata oraz próbie określenia roli artysty malarza w dobie ponowoczesnej. W rozdziale pierwszym pt. „Artysta w świecie ponowoczesnym” podejmuję próbę zwięzłej analizy dialogu ze światem podejmowanego przez artystę malarza w migotliwej, nieustannie przekształcającej się i coraz bardziej technicyzowanej ponowoczesności. Badam zmiany w sytuacji artysty w zmieniającej się rzeczywistości społeczno-kulturowej i wyzwania pojawiające się w kontekście Czwartej Rewolucji Przemysłowej, która w istotny sposób przekształciła nie tylko warunki życia zbiorowości społecznych, lecz także scenę samej sztuki.

W rozdziale kolejnym pt. „Czuły narrator a perspektywa wieloświatów” zastanawiam się nad rolą artysty w życiu społecznym. Rolę tę w dużym stopniu wyznaczają funkcje przypisywane sztuce w danej epoce i zbiorowości. Pojęcie funkcji związane jest tu z obszarami i skutkami oddziaływania określonej kategorii wytworów na jednostki, grupy czy większe struktury społeczne. Charakterystykę własnej wizji roli artysty jako „czułego narrator” zapożyczam przy tym od Olgi Tokarczuk. Postuluje ona wypracowanie nowego sposobu odczytywania świata uwzględniające zarówno wielość zróżnicowanych perspektyw jego oglądu, jak i konieczność wykraczania poza każdą z nich. Ważnym elementem takiej zmiany jest redefinicja dotychczasowego sposobu ujmowania realizmu.

Rozdział „W multiwersum realizmu” zwięzle charakteryzuje podejmowane przez kolejne pokolenia malarzy próby odczytywania rzeczywistości ujmowanej zarówno w fizycznej, jak i

metafizycznej perspektywie. W centrum uwagi postawione zostają takie nurty, jak klasyczny, sięgający XIX-wiecznych korzeni realizm, surrealizm, realizm socjalistyczny, hiperrealizm i realizm magiczny. Uwzględnione zostają jednak również inspiracje realizmem w nurtach odmiennych, zwłaszcza futuryzmie.

Kolejny rozdział poświęcony zostaje charakterystyce kolejnej, proponowanej przeze mnie odmiany realizmu, jaką jest alterrealizm. Opisane zostają w nim cechy wyróżniające alterrealizm spośród innych nurtów realizmu. Przedstawiona zostaje także moja droga do alterrealizmu wyznaczana moimi kolejnymi pracami.

Ostatni z rozdziałów pracy pt. „Tetralogia troski i nadziei” omawia wybrane prace z przedstawionej przeze mnie kolekcji 27 obrazów. Obrazy te są opowieścią o obiektach, które stawia przede mną życie i rozmowa z nimi.

Reasumując, chcę podkreślić, że pojęcie alterrealizm utworzyłam, aby zdefiniować moje malarstwo podejmujące próbę oddania niepokojów towarzyszących mentalnym i kulturowym przemianom cywilizacji Zachodu odchodzącego od jednolitej i obligatoryjnej wizji rzeczywistości legitymizowanej oświeceniowym paradygmatem obiektywnej empirii na rzecz wielowarstwowego systemu równolegle istniejących i alternatywnych względem siebie obrazów, światów subiektywnych odwołujących się nie tyle do chłodnej racjonalności, co emocjonalnej wrażliwości na świat, jego piękno, brzydotę i potrzebę troski. W szczególności odnoszę je przy tym do obrazów wyrażających moją osobistą refleksję i doświadczenie życiowe.

Joanna Salska

